

Registrator
Naturvårdsverket
106 48 Stockholm

Datum: 2014-02-07

Remissyttrande angående ändrade föreskrifter för Töfsingdalens nationalpark

Dnr: NV-04893-13

Svenska Turistföreningen (STF) ser positivt på Naturvårdsverkets uppdrag att i samråd med berörda länsstyrelser se över föreskrifterna för landets nationalparker avseende kommersiell verksamhet. STF är en av Sveriges största ideella medlemsorganisationer, med nästan 300 000 medlemmar. STF ska främja den turism som utgår från upplevelsen av natur och kultur och en viktig uppgift är därför att slå vakt om natur, kultur och miljö så att dessa ger människor goda upplevelser. Verksamheten, som ska vara baserad på långsiktig och hållbar utveckling, omfattar nära 400 vandrarhem, hotell, fjällstationer och fjällstugor runt om i Sverige. Flertalet av vandrarhemmen och hotellen är egna företag som har ett franshise-avtal med STF. Lokalt inom STF ordnas aktiviteter i 84 lokalföreningar (kretsar) och internationellt samarbetar STF med vandrarhemsorganisationen HI Hostels. Det innebär att STF:s verksamhet på olika sätt berörs av de regler som gäller för besök i Sveriges nationalparker.

Flera av STF:s anläggningar, särskilt i fjällen, ligger i eller i närheten av nationalparkerna vilket innebär att besökarna i nationalparkerna många gånger också är medlemmar i STF. Många besöker anläggningarna enskilt, tillsammans med vänner eller familj. Andra deltar i de organiserade turer, kurser mm som föreningen och vissa anläggningar arrangerar. STF:s anläggningar besöks också i hög grad av olika föreningar och andra större grupper som söker ett prisvärt boende. På så sätt utgör många av STF:s anläggningar en viktig del i den infrastruktur som bidrar till att göra nationalparkerna tillgängliga för besökare i enlighet med intentionerna i regeringens proposition 2009/10:238 ”Framtidens friluftsliv”.

STF har utarbetat särskilda riktlinjer för turism-, friluftsliv-, natur- och kulturfrågor. Dessa riktlinjer innebär bl.a. att STF ställer sig positiv till de av riksdagen beslutade miljö kvalitetsmålen eftersom fungerande ekosystem, biologisk mångfald, god hushållning med naturresurserna och bevarande av natur och kulturmiljön är grundläggande förutsättningar för den turism STF representerar. I

propositionen ”Framtidens friluftsliv” skriver regeringen att skyddade områden såsom nationalparker, naturreservat och kulturresevat är en tillgång för friluftslivet och bör göras tillgängliga för besökare där så är lämpligt. Vid sidan av skötsel för att bevara natur- och kulturvärden är skötsel och förvaltning inriktad på rekreation och tillgänglighet av stor vikt. STF stödjer denna inriktning i naturvårds- och friluftspolitiken men vill samtidigt påpeka vikten av att beslut fattas med god kunskap avseende friluftslivets och turismens behov.

Vad gäller det övergripande uppdraget att se över föreskrifterna för landets nationalparker avseende kommersiell verksamhet anser STF:

- Att översynen ska ta bort onödiga begränsningar för både friluftsliv och naturturism i nationalparkerna oberoende av huruvida verksamheten bedrivs kommersiellt eller ideellt. Det är många gånger svårt att dra någon skarp skiljelinje mellan ideell och kommersiell verksamhet och eventuell negativ påverkan från besökare beror på andra faktorer.

- Att i de fall Naturvårdsverket föreslår tillståndsplikt, samrådspikt eller anmälningsplikt för organiserade verksamheter i nationalparkerna så ska dessa vara väl grundade på fakta om ev. påverkan från besökare på natur- och kulturmiljön. Det är också angeläget att handläggningen på berörd länsstyrelse av ett ev. pliktförfarande sker effektivt och med hänsyn till den organiserade verksamhetens behov.

- Att kunskapen om besökare i de skyddade områdena många gånger är knapphändig och att det behöver utvecklas mer ändamålsenliga planeringsmodeller som bättre integrerar turism och upplevelsevärden i förvaltningen av den skyddade naturen.

Vad gäller Töfsingdalens nationalpark anser STF:

STF Grövelsjöns Fjällstation är den anläggning som sedan sin tillkomst 1937 bedriver organiserad turism i de numera skyddade områden som sammantaget kallas Gränslandet vilket omfattar nio naturskyddsområden och nationalparker i Sverige och Norge, däribland Töfsingdalens nationalpark. De turer och aktiviteter som arrangeras av STF Grövelsjöns Fjällstation är samtliga certifierade som Naturens Bästa av Ekoturismförbundet. Det innebär ett stort hänsynstagande till områdets natur- och kulturvärden.

Eftersom antalet privatpersoner som på egen hand besöker Töfsingdalen är och kan förväntas bli ett litet fåtal (det finns ingen naturlig startpunkt och det är långt från farbar väg) så är det i första hand de organiserade besöken som eventuellt kan ha en påverkan på området. STF anser därför att Naturvårdsverket och länsstyrelsen bör ställa höga krav på de aktörer som bedriver organiserad verksamhet i ett område som Töfsingdalens nationalpark där naturen är mycket lite påverkad av människan.

Naturens Bästa certifiering vara då vara ett riktvärde och motsvarande certifiering finns i allt fler länder som har aktörer som kan vilja verka i Sverige. Genom en årlig anmälningsplikt för organiserad verksamhet ges områdesförvaltaren också möjlighet att bedöma förekommande aktiviteter, besöksstryck och över tid utvärdera slitagerisker m m.

Magnus Ling
Generalsekreterare/VD
Svenska Turistföreningen